

**Rusiya Federasiyası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası
Hökuməti arasında sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqqında
Saziş**

Bundan sonra "Razılığa gələn Tərəflər" adlandırılacaq, Rusiya Federasiyası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti;

Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri üçün əlverişli şəraitin yaradılması və dəstəklənməsi niyyətində olaraq;

Bu Sazişə əsasən iki ölkə arasında sərmayələrin qorunması və təşviqinin sərmayə axınına təkan verəcəyini, qarşılıqlı faydalı iqtisadi-ticarət və elmi-texniki əlaqələrin inkişafına, həmçinin hər iki dövlətdə işgüzar təşəbbüslərin yaranmasına imkan yaradacağını qəbul edərək;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Anlayışlar

Bu Sazişin məqsədi üçün aşağıdakı terminlər ifadə edir:

1. "Sərmayəçi" – Bir Razılığa gələn Tərəfin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq sərmayələrini həyata keçirən hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxs:
  - a. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq onun vətəndaşı olan hər hansı fiziki şəxs;
  - b. Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq yaradılmış və ya təsis edilmiş hər hansı hüquqi şəxs.
2. "Sərmayələr" – Bir Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçisi

tərəfindən digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisinə qoyulan sonuncu Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq, xüsusilə aşağıdakılar daxil olmaqla, əmlakın bütün növləri:

- a. daşınar və daşınmaz əmlak, həmçinin əşya hüquqları;
- b. paylar, səhmlər və ya kommersiya təşkilatlarının kapitalında iştirakın digər formaları, həmçinin istiqrazlar;
- c. iqtisadi dəyərlərin yaradılması üçün qoyulan pul vəsaitləri və ya sərmayələrlə əlaqədar iqtisadi dəyərə malik müqavilələr üzrə iddia hüququ;
- d. əqli mülkiyyətə olan müstəsna hüquqlar (müəlliflik hüququ, integral mikrosxem topologiyalarına və məlumat toplularına hüquqlar, patentlər, sənaye nümunələri, modellər, əmtəə nişanları və ya xidmət nişanları, kommersiya əhəmiyyətli texnologiya, informasiya və nou-hau);
- e. sərmayəni qəbul edəcək Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə və ya müqaviləyə uyğun sahibkarlıq fəaliyyətinə verilən hüquq, o cümlədən təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı və istismarı daxil olmaqla verilən hüquq;

Sərmayəni qəbul edəcək Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinə zidd deyilsə, sərmayəyə, həmçinin yenidən sərmayə formasına edilən hər hansı bir dəyişiklik, onun sərmayə kimi dəyərləndirilməsinə təsir etmir.

3. "Gəlirlər" – sərmayələrdən əldə edilən vəsaitlər və xüsusilə mənfəət, dividendlər, faizlər, lisenziyalaşdırılmış və digər mükafatlar, royalti, əmlakın qiymətinin artımından əldə olunan vəsaitlər.

4. "Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyi" – Rusiya Federasiyasının qanunları və digər normativ hüquqi aktları və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və digər normativ hüquqi aktları.

5. "Razılığa gələn Tərəflərin ərazisi", münasibətdə ifadə edir:

- a. Rusiya Federasiyası – Rusiya Federasiyasının ərazisi;
- b. Azərbaycan Respublikası – Azərbaycan Respublikasının ərazisi.

Maddə 2

Sərmayələrin qorunması

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinə birinci Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayələrini həyata keçirmək üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına səy göstərir və öz dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq bu cür sərmayələri qəbul edir.
2. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq öz ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinə məxsus sərmayələrin tam qorunmasını təmin edir.

Maddə 3

Sərmayə rejimi

1. Hər Bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinin sərmayələrinə sahiblik, istifadə və bu kimi sərmayələrə sərəncamla bağlı ədalətli və bərabərhüquqlu rejimin tətbiq edilməsini təmin edir.
2. Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə, öz dövlətinin sərmayəçilərinin sərmayələrinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən, sərmayəçinin fikrinə görə onun üçün hansı daha əlverişlidirsə, az əlverişli olmayan rejim tətbiq edir.
3. Hazırkı Sazişin 4, 5 və 8-ci maddələrinin müddəalarına xələl gətirmədən Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri bu Sazişə uyğun olaraq Xidmətlərlə ticarət üzrə Baş Sazişin (GATS) öhdəlikləri daxil olmaqla, Ümumdünya Ticarət Təşkilatının (ÜTT) təsis edilməsi haqqında 1994-cü il 15 aprel tarixli Sazişə əsasən götürdüyü öhdəliklərə, o cümlədən, hər iki Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin üzv olduğu sərmayələrin rejiminə aid hər hansı bir çoxtərəfli razılaşmalara əsasən həmin Razılığa gələn Tərəfin tətbiq etdiyi rejimdən daha

əlverişli rejimin tətbiq edilməsinə məcbur deyil.

4. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinə onların sərmayələrinə münasibətdə milli rejimdən istisnaları tətbiq və daxil etmək hüququnu özündə saxlayır.

5. Hazırkı maddənin müddəaları ən əlverişli rejimə olan münasibətdə bir Razılığa gələn Tərəfin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinin sərmayələrinə birinci Razılığa gələn Tərəfin gələcəkdə verəcəyi və ya verə biləcəyi hər hansı rejimin üstünlüyünü, imtiyazı və ya güzəşti şamil etmək öhdəliyi kimi təfsir edilmir:

- a. Razılığa gələn Tərəflərdən hər birinin üzv olduğu və ya gələcəkdə üzv ola biləcəyi sərbəst ticarət zonasında, gömrük və ya iqtisadi ittifaqda və ya hər hansı bir oxşar iqtisadi regional inteqrasiyada iştirakı ilə bağlı;
- b. ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılmasına dair saziş və ya vergitutma məsələlərinə dair digər razılaşma;

Maddə 4

Ekspropriasiya

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq müəyyən olunan qaydalara riayət etmək şərti ilə ictimai maraqlar naminə ayrı-seçkilik xarakteri daşımayan və icra olunmasından sonra sürətli, adekvat və səmərəli kompensasiyanın ödənilməsini nəzərdə tutan ekspropriasiyanın həyata keçirilməsi halları istisna olmaqla ekspropriasiya və ya milliləşdirmənin nəticələrinə bərabər olan (bundan sonra ekspropriasiya adlanan) ekspropriasiyaya, milliləşdirməyə və ya hər hansı məcburi müsadirə hallarına məruz qala bilməz.

2. Bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən kompensasiya, bilavasitə ekspropriasiyadan əvvəlki tarixdə və ya bilavasitə qarşıda duran ekspropriasiyanın ictimai şəkildə məlum olduğu vaxtdan əvvəlki tarixdə, hansı daha tez baş verərsə, ekspropriasiya olunan sərmayələrin bazar qiymətinə uyğun olmalıdır. Kompensasiya sərbəst dönerli valyutada gecikdirilmədən və hazırkı Sazişin 6-cı maddəsinə uyğun olaraq bir Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindən digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisinə sərbəst köçürülür. Kompensasiyanın miqdarına ekspropriasiya tarixindən faktiki ödəniş tarixinə qədər bazar əsasında müəyyənləşən kommersion dərəcəsi üzrə faiz daxil edilir, lakin bu ABŞ dolları ilə altı aylıq kreditin LIBOR dərəcəsi az olmamaq şərti ilə ödənilir.

Maddə 5

Zərərin ödənilməsi

Bir Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində baş verən müharibə, mülki çaxnaşmalar və ya digər oxşar vəziyyət nəticəsində ziyan çəkirə, sonuncu Razılığa gələn Tərəf onlara münasibətdə restitusiya, əvəzin ödənilməsi, kompensasiya və ya hər hansı başqa ödənişlərlə bağlı rejim tətbiq edir və bu, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin belə zərərlə bağlı öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olmayacaqdır.

Maddə 6

Ödəmələrin köçürülməsi

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə ərazisində sərmayə qoyuluşu həyata keçirilən Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq bütün vergilərin ödənilməsindən və digər

öhdəliklərin yerinə yetirilməsindən sonra sərmayələri ilə bağlı xaricə ödəmələrin sərbəst köçürülməsinə təminat verir, o cümlədən, lakin bununla məhdudlaşmayaraq:

- a. gəlirlər;
- b. borcların və kreditlərin tam və faizlərinin ödənilməsi məqsədilə hər iki Razılığa gələn Tərəfin sərmayə kimi qəbul etdiyi vəsaitlər;
- c. sərmayənin qismən və ya tam ləğvindən və ya satışından əldə edilən vəsaitlər;
- d. hazırkı Sazişin 4-cü və 5-ci maddələrində nəzərdə tutulan kompensasiyalar, ödəmələr və ya digər növ tənzimləmələr;
- e. bir Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisinə qoyulan sərmayələrlə əlaqədar olaraq digər Razılığa gələn Tərəfin işləmək hüququ verilən sərmayədarlarının və ya vətəndaşlarının əldə etdikləri əmək haqları və digər mükafatları.

2. Bu Maddənin 1-ci bəndində göstərilən ödəmələrin köçürülməsi heç bir gecikdirmə olmadan sərbəst dönərli valyutada və köçürmə günü tətbiq edilən məzənnədə, sərmayə həyata keçirilən Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində valyuta tənzimlənməsi haqqında qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 7

Subroqasiya

Razılığa gələn Tərəf və ya onun səlahiyyətli qurumu digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayənin qeyri-kommersiya risklərinə görə verilən zəmanət əsasında öz dövlətinin sərmayəçisinə ödəniş həyata keçirərsə, subroqasiya əsasında sərmayəçinin özünün edə bildiyi qədər sərmayəçinin hüququnu həyata keçirə bilər. Bu cür hüquqlar ərazisində sərmayələr qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 8

Razılığa gələn Tərəflə digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçisi arasında mübahisələrin həlli

1. Bir Razılığa gələn Tərəf ilə digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisi arasında həmin sərmayəçinin birinci Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayəsi ilə bağlı yaranan mübahisələr, o cümlədən, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, hazırkı sazişin 4-cü və 5-ci maddələrinə uyğun olaraq kompensasiyanın ödənilməsinin həcmi və şərtləri və ya 6-cı maddədə nəzərdə tutulan ödəmələrin köçürülməsi ilə bağlı mübahisələr mümkün olduqca danışıqlar yolu ilə həll edilir.
2. Əgər danışıqlar nəticəsində mübahisənin tənzimlənməsi ilə əlaqədar yazılı müraciət verildiyi tarixdən keçən 6 ay müddətində mübahisə həll edilməzsə, sərmayəçinin öz seçiminə əsasən mübahisənin həlli baxılması üçün aşağıda sadalanan mübahisələrin həlli üzrə qurumlardan birinə verilə bilər:
  - a. Dövlətinin ərazisində sərmayə qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli məhkəməsinə; və ya
  - b. 1965-ci il 18 mart tarixində Vaşinqtonda imzalanma üçün açıq elan edilmiş Dövlətlər və digər Dövlətlərin fiziki və hüquqi şəxsləri arasında sərmayəyə aid mübahisələrin həlli üzrə konvensiyaya uyğun olaraq təsis edilmiş Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə (SMHBM) (o şərtlə ki, hər bir Razılığa gələn Tərəf üçün qüvvədə olsun) və ya sərmayəyə aid mübahisələrin həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzin Əlavə Qaydalarına uyğun olaraq, (əgər konvensiya hər iki Razılığa gələn Tərəf və ya bir Razılığa gələn Tərəf üçün qüvvəyə minməmişdirsə); və ya
  - c. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj Qaydalarına müvafiq olaraq təsis edilmiş "ad hok" arbitraj məhkəməsinə.

3. Hazırkı Sazişə uyğun olaraq mübahisənin həlli ilə bağlı arbitraj məhkəməsinin qərarı hər iki mübahisə tərəfi üçün sonuncu və məcburi olacaq. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq bu cür qərarın həyata keçirilməsini təmin etməyi öhdəsinə götürür.

Maddə 9

Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələrin həlli

1. Razılığa gələn Tərəflər arasında hazırkı Sazişin müddəalarının təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı mübahisələr mümkün olduqca danışıqlar yolu ilə həll edilir.

Mübahisə Razılığa gələn Tərəflərdən birinin danışıqların başlaması ilə bağlı digər Razılığa gələn Tərəfin yazılı müraciətini almasından sonrakı altı ay ərzində həll edilmədiyi təqdirdə, Razılığa gələn Tərəflərdən birinin müraciəti əsasında arbitraj məhkəməsinə verilir.

2. Arbitraj məhkəməsi hər bir fərdi mübahisə üzrə Razılığa gələn Tərəflərdən hər birinin arbitraj haqqında bildirişi aldığı tarixdən etibarən iki ay ərzində arbitraj məhkəməsinin bir üzvünü təyin etməsi ilə təşkil olunur. Bundan sonra məhkəmənin bu iki üzvü hər iki Razılığa gələn Tərəfin razılığı əsasında arbitraj məhkəməsinin digər iki üzvdən sonuncunun təyin olunduğu tarixdən sonrakı dörd ay ərzində məhkəmənin sədri olacaq üçüncü dövlətin vətəndaşını seçirlər.

3. Əgər hazırkı maddənin 2-ci bəndində göstərilən müddətlər ərzində zəruri təyinatlar həyata keçirilməzsə, Razılığa gələn Tərəflər arasında başqa razılıq əldə olunmadığı təqdirdə, istənilən Razılığa gələn Tərəf bu cür təyinatların həyata keçirilməsi üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Məhkəməsinin (bundan sonra – Beynəlxalq Məhkəmə) sədrinə müraciət edə bilər. Əgər Beynəlxalq Məhkəmənin sədri hər hansı Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşdırsa və ya hər hansı digər səbəblərdən göstərilən müraciəti yerinə yetirə bilmirsə, zəruri təyinatların həyata keçirilməsi Beynəlxalq Məhkəmənin sədrinin müavininə təklif edilir. Həmçinin əgər Beynəlxalq Məhkəmənin sədrinin müavini hər hansı Razılığa gələn Tərəflərdən birinin vətəndaşdırsa və

ya hər hansı digər səbəblərdən göstərilən müraciəti yerinə yetirə bilmirsə, zəruri təyinatların həyata keçirilməsi Beynəlxalq Məhkəmənin rütbəcə ondan sonra gələn, heç bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşı olmayan və bu funksiyanı yerinə yetirməsinə maneə kimi digər səbəblərin mövcud olmadığı üzvünə təklif olunur.

4. Arbitraj məhkəməsi öz qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edir. Bu cür qərar Razılığa gələn Tərəflər üçün yekun və məcburi xarakter daşıyır. Hər bir Razılığa gələn Tərəf özünün təyin etdiyi arbitraj məhkəməsi üzvünün və özünün məhkəmə prosesində təmsil edilməsi xərclərini ödəyir. Arbitraj məhkəməsi sədrinin fəaliyyəti ilə bağlı xərclərin, həmçinin digər xərclərin ödənilməsinə Razılığa gələn Tərəflər bərabər şəkildə öz üzərinə götürürlər. Bununla belə, arbitraj məhkəməsi öz qərarında bir Razılığa gələn Tərəfin xərclərin çox hissəsini ödəyəcəyini nəzərdə tuta bilər və bu cür qərar hər iki Razılığa gələn Tərəf üçün məcburidir. Arbitraj məhkəməsi öz işini sərbəst qaydada müəyyən edir.

Maddə 10

Digər qaydaların tətbiqi

Əgər hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinin və ya Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikasına münasibətdə qüvvədə olan beynəlxalq müqavilələrin müddəaları digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə hazırkı Saziş əsasında tətbiq ediləcək rejimdən daha əlverişli rejim təklif edirsə, bu Sazişin 3-cü maddəsinin 3-cü bəndi nəzərə alınmaqla həmin müddəalar sərmayəçi üçün daha əlverişli şərtləri təmin edən hissədə tətbiq ediləcəkdir.

Maddə 11

Məsləhətləşmələr

Razılığa gələn Tərəflər, onlardan hər hansı birinin xahişi ilə hazırkı

Sazişin təfsiri və ya tətbiqinə dair yaranan suallar ilə bağlı məsləhətləşmələr keçirirlər.

Maddə 12

Sazişin tətbiqi

Hazırkı Sazişin müddəaları hər hansı Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin sərmayəçiləri tərəfindən digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sonuncunun milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq 1 yanvar 1992-ci il tarixindən başlayaraq qoyulan bütün sərmayələrə şamil edilir, lakin hazırkı Sazişin qüvvəyə minməsindən əvvəl sərmayələrlə bağlı yaranmış istənilən mübahisəyə və ya hazırkı Sazişin qüvvəyə minməsindən əvvəl həll olunmuş istənilən iddiaya şamil olunmur.

Maddə 13

Sazişin qüvvəyə minməsi və qüvvədə qalması

1. Hazırkı Saziş diplomatik kanallar vasitəsilə Razılığa gələn Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurlarının yerinə yetirilməsi barədə sonuncu yazılı bildirişin alındığı tarixdən qüvvəyə minir.
2. Hazırkı Saziş on il müddətinə qüvvədə qalır. Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri digər Razılığa gələn Tərəfə müvafiq müddətin bitməsinə ən azı on iki ay qalmış hazırkı Sazişi ləğv etmək niyyəti barədə yazılı şəkildə bildiriş göndərmədiyi təqdirdə, onun qüvvəsi bu müddətin başa çatmasından sonra avtomatik olaraq növbəti beş illik müddətlərə uzadılır.
3. Hazırkı Sazişə Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında əlavə və dəyişikliklər edilə bilər. İstənilən əlavə və dəyişikliklər hər bir Razılığa gələn Tərəfin digər Razılığa gələn Tərəfə bu cür əlavə və dəyişikliklərin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan bütün dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə yazılı bildiriş göndərməsindən sonra qüvvəyə minir.
4. Hazırkı Sazişə xitam verilməsi tarixindən əvvəl qoyulmuş və onun əhatə

etdiyi sərmayələrə münasibətdə hazırkı Sazişin bütün digər maddələrinin müddəaları ona xitam verilməsindən sonrakı 10 il müddətində qüvvədə qalır.

Bu Saziş Həştarvan şəhərində «29» sentyabr 2014-cü il tarixində, hər biri Azərbaycan və rus dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, hər iki mətn eyni qüvvəyə malikdir.

**Rusiya Federasiyası
Hökuməti adından**

**Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından**

